

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer xxxxxxxx
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel;

**HSLF-FS
2018:xx**

Utkom från trycket
den xx xx 2018

beslutade den xx xx 2018.

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 1 och 2 §§ hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) och 7 kap. 4 § och 8 kap. 5 § första stycket 6 patientsäkerhetsförordningen (2010:1369).

Författningens innehåll

1 § Författningen innehåller bestämmelser om

- vilka krav som ska vara uppfyllda för att en sjuksköterska ska vara behörig att förskriva läkemedel och vilken omfattning behörigheten har, samt
- behörighet för sjuksköterskor att ordinera läkemedel för vaccination.

Ledningssystem

2 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att varje vårdgivare ansvarar för att det finns de processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten uppfyller kraven som ställs i dessa föreskrifter.

Behörighet att förskriva läkemedel

3 § Efter en sjuksköterskas ansökan prövar Socialstyrelsen om han eller hon ska få förskrivningsrätt.

4 § En sjuksköterskan ska få förskrivningsrätt om han eller hon uppfyller något av följande utbildningskrav:

1. Legitimation som sjuksköterska med vidareutbildning vilken omfattar 50 poäng inklusive 10 poäng i farmakologi och sjukdomslära.
2. Legitimation som sjuksköterska med specialistsjuksköterskeexamen vilken omfattar 50 poäng inklusive 10 poäng i farmakologi och sjukdomslära.
3. Legitimation som sjuksköterska med vidareutbildning vilken omfattar 40 poäng samt därutöver 10 poäng i farmakologi och sjukdomslära.
4. Legitimation som sjuksköterska med specialistsjuksköterskeexamen vilken omfattar 40 poäng samt därutöver 10 poäng i farmakologi och sjukdomslära.
5. Legitimation som sjuksköterska med sjuksköterskeexamen vilken omfattar 120 poäng samt därutöver 20 poäng i farmakologi och sjukdomslära.
6. Grundutbildning som legitimerad sjuksköterska i allmän hälso- och sjukvård vilken omfattar 120 poäng samt därutöver 20 poäng i farmakologi och sjukdomslära.

5 § Av *bilagan* framgår vilka godkända läkemedel en sjuksköterska får förskriva. Förskrivningen ska göras på de indikationer och i enlighet med de kommentarer som anges där.

Förskrivning av läkemedel som innehåller naloxon

6 § Utan hinder av vad som anges i 4 § får en sjuksköterska förskriva läkemedel som innehåller naloxon och som enligt sitt godkännande kan administreras av andra personer än hälso- och sjukvårdspersonal. Detta gäller under förutsättning att verksamhetschefen har bedömt att sjuksköterskan har den kompetens som krävs för att förskrivningen ska vara förenlig med en god och säker vård. Bedömningen ska dokumenteras.

Förskrivningen ska göras på de indikationer och i enlighet med vad som övrigt anges i *bilagan*.

Vilken kompetens som en sjuksköterska ska ha för förskrivningen ska anges i vårdgivarens rutiner för ordination och hantering av läkemedel enligt 4 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

7 § Bestämmelser om en förskrivares möjlighet att lämna ut sådana läkemedel som anges i 6 § första stycket till en patient som genom missbruk eller beroende löper risk att överdosera opioidpreparat finns i 3 kap. 3 a § Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2016:34) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit.

Behörighet att ordinera läkemedel för vaccination

8 § En sjuksköterska som har genomgått antingen specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar är behörig att ordinera läkemedel för vaccination i enlighet med vaccinationsprogrammen i följande föreskrifter och rekommendationer:

1. Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2016:51) om vaccination av barn i enlighet med det allmänna vaccinationsprogrammet för barn
2. Folkhälsomyndighetens rekommendationer för preventiva insatser mot tuberkulos
3. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper
4. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper
5. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot hepatit B
6. Socialstyrelsens rekommendationer för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp.

En sjuksköterska som har genomgått en utbildning som är likvärdig med specialistutbildningen till distriktssköterska eller specialistutbildningen inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar är behörig att till barn och vuxna ordinera läkemedel för vaccination enligt första stycket 1–6.

En sjuksköterska som har genomgått någon annan utbildning än de som anges i första eller andra styckena och som innefattar kunskapsområdet är behörig att till vuxna ordinera läkemedel för vaccination enligt första stycket 2–6.

Bedömning av utbildningar

9 § Verksamhetschefen ska ansvara för att det görs en bedömning av om utbildningarna enligt 8 § andra och tredje styckena motsvarar specialistutbildningarna som anges i första stycket samma paragraf. Bedömningen ska dokumenteras.

Vissa vaccin som även innehåller vaccin mot *Haemophilus influenzae typ b*

10 § Vid ordination av dos 4 av det vaccin mot difteri, stelkramp, kikhosta och polio som ska erbjudas vårdnadshavare enligt 5 § Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2016:51) om vaccination av barn i enlighet med det allmänna vaccinationsprogrammet för barn

**HSLF-FS
2018:xx**

är en sjuksköterska med sådan utbildning som omfattas av 8 § första och andra styckena behörig att ordinera sådant vaccin som även innehåller *Haemophilus influenzae* typ b.

Av ordinationen ska det framgå att vaccinet mot *Haemophilus influenzae* typ b inte ska administreras till patienten.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 november 2018.
 2. Genom författningen upphävs Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel.

Socialstyrelsen

OLIVIA WIGZELL

Åsa Lindberg